

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Władysław Pawlak

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa P. J.

przeciwko małoletniej N. J. reprezentowanej przez przedstawiciela ustawowego A. S.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 30 stycznia 2018 r.,

zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Okręgowego w K.

z dnia 29 sierpnia 2017 r., sygn. akt XI 1Ca (...),

1) oddała zażalenie;

2) oddała wniosek pełnomocnika powoda o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej;

3) zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 120 zł (sto dwadzieścia) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Roszczenie powoda o pozbawienie w całości tytułów wykonawczych wykonalności obejmujących wyroki Sądu Rejonowego w K. z dnia 24 października 2001 r. (III RC (...)), którym zasądzono od niego na rzecz małoletniej N. J. alimenty w wysokości po 300 zł miesięcznie i z dnia 26 listopada 2008 r. (III RC (...)),

którym zasądzono na rzecz pozwanej alimenty po 150 zł miesięcznie, zostało oddalone wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 30 listopada 2016 r. (III RC (...)).

Pełnomocnik powoda złożył wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku i doręczenie go w dniu 2 grudnia 2016 r. Przesyłka zawierająca wyrok z uzasadnieniem, skierowana na adres kancelarii adwokackiej pełnomocnika powoda była dwukrotnie awizowana, ale nie doszło do jej odebrania. Sąd pozostawił je w aktach ze skutkiem doręczenia. Kolejny wniosek o doręczenie wyroku z uzasadnieniem został złożony przez pełnomocnika powoda w dniu 16 lutego 2017 r. z informacją, że poprzedni wniosek nie odniósł rezultatu. Po ponownym doręczeniu wyroku z uzasadnieniem w dniu 24 marca 2017 r. została złożona apelacja w dniu 11 kwietnia 2017 r. Postanowieniem z dnia 29 sierpnia 2016 r. Sąd Okręgowy w K. odrzucił apelację, przyjmując, że drugi wniosek o doręczenie wyroku Sądu Rejonowego z uzasadnieniem nie mógł spowodować ponownego otwarcia terminu do wniesienia apelacji. W tej sytuacji apelacja złożona w dniu 11 kwietnia 2017 r., a zatem po upływie dwóch tygodni od dnia 29 grudnia 2016 r., jako spóźniona podlegała odrzuceniu na podstawie art. 373 w związku z art. 370 k.p.c.

W zażaleniu pełnomocnik powoda domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia, zarzucając, że nie otrzymał do czasu złożenia ponownego wniosku ani wyroku z uzasadnieniem, ani zawiadomienia o nadejściu przesyłki. Nie mogło zatem dojść do odrzucenia złożonego środka.

W odpowiedzi na zażalenie pełnomocnik pozwanej wniósł o odrzucenie zażalenia jako niedopuszczalnego, z uwagi na to, że dotyczy sprawy, w której skarga kasacyjna jest niedopuszczalna.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z przepisem art. 394² § 2 pkt 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna także w sprawach o alimenty. Powszechnie przyjęte zostało w orzecznictwie, że wyłączenie to obejmuje wszelkie postacie formy powództw dotyczących alimentów (por. postanowienia Sądu najwyższego z dnia 19 października 2006 r, V CZ 72/06; z dnia 30 stycznia 2009 r., II CZ 92/-8; z dnia 30 stycznia 2014 r., IV CZ 109/13, niepublikowane). Prowadzi to do wniosku,

że rodzaj powództwa i sporne kwestie nie mają znaczenia dla oceny dopuszczalności tego środka prawnego. Skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w każdej sprawie dotyczącej alimentów, nie wyłączając powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności dotyczącego zasądzenia alimentów, czy uchylenia obowiązku alimentacyjnego.

Z dopuszczalnością skargi kasacyjnej wiąże się możliwość złożenia zażalenia na postanowienie sądu drugiej instancji kończące postępowanie w sprawie. Zgodnie z art. 394¹ § 2 k.p.c., w sprawach, w których przysługuje skarga kasacyjna, zażalenie przysługuje także na postanowienie sądu drugiej instancji kończące postępowanie w sprawie, z wyjątkiem postanowień, o których mowa w art. 398¹, a także postanowień wydanych w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji. Oznacza to, że w sprawie o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego dotyczącego alimentów skarga kasacyjna jest niedopuszczalna, jak też niedopuszczalne jest zażalenie na postanowienie sądu drugiej instancji kończące postępowanie w sprawie.

Na uboczu jedynie zaznaczyć trzeba, że podniesione przez pełnomocnika skarżącego zastrzeżenia dotyczące wadliwości w procesie doręczania wyroku Sądu pierwszej instancji wraz z uzasadnieniem, nie miały wpływu na rozstrzygnięcie zażalenia, także z tych przyczyn, że nie dotyczyły nieprawidłowości tego Sądu.

Z tych względów zażalenie jako pozbawione uzasadnionych podstaw podlegało oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. Orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego wynika z zasady przewidzianej w art. 98 § 1 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

Zgodnie z przepisem art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (jedn. tekst: Dz. U. z 2017 r., poz. 2368) koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu ponosi Skarb Państwa. Szczegółowe zasady ponoszenia tych kosztów, z uwzględnieniem sposobu ich ustalania, wydatków stanowiących podstawę ustalania oraz maksymalnej wysokości opłat za udzieloną pomoc określone zostały w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa

kosztów nieopłaconej pomocy udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016 r., poz. 1715). Zgodnie z § 3 rozporządzenia, wniosek o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej zawierać powinien oświadczenie, że opłata nie została zapłacona w całości lub w części. Pełnomocnik powoda, domagając się zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego, nie złożył wymaganego wniosku, co prowadziło do oddalenia wniosku.

jw